

BLODSPOR - TRENING OG PRØVER

Blodsportrening er en fin trening for dachsen, enten man trener for gøy eller man ønsker å få godkjent en ettersøkshund. Det er ikke så vanskelig, og man trenger ikke å gjøre det mer avansert enn det er. Har du et passende sted å legge spor, litt tid og en noe å legge spor med, så er du godt i gang.

Begynn med det enkle, så kan du øke vanskelighetsgraden etterhvert. Om du trener til å gå på sporprøve, så er det selvsagt lurt i introdusere hunden for blod i sporet. Det er absolutt ikke nødvendig å starte å trene direkte på blod. Når du går ut for å legge sporet lager du uansett et "duftspor" som hunden følger. Du svetter, mister noen hudceller, skrapet bort vegetasjon, puster, avsetter fotavtrykk, velter noen steiner osv osv. Alt dette er med på å lage en duftspor som hunden vil følge. Mange vil likevel introdusere hunden for blod tidlig. Blod får du tak i hos en slakter, eller du kan kjøpe frossent matblod i butikken. Er du heldig har du kanskje en jeger i familien som kan ta vare på litt blod fra jakta til deg. Etterhvert som du trener vil hunden instinktivt vite at den skal følge blodsporet, og vil kanskje etterhvert begynne å markere blodflekker i sporet.

En metode for å legge blodspor er å bruke en ketchupflakske eller lignende. Da kan du bare snu på flasken med jevne mellomrom for å dryppe noen dråper blod. (Gjør du dette er det lurt å merke flasken godt, det er ikke like populært å få blod på pølsene) Andre velger å sette fast en bit av en svamp på en kjepp, og ha med blod i en bøtte. Da kan de "stemple" blodflekker i sporet. Her må man bare velge det man synes er best selv.

I slutten av sporet bør det finnes en form for belønning. På sporprøver skal det liggende en del av et hjortevilt som merkes med samme blod som er brukt i sporet. Hunden skal på prøver markere sporslutt, så det er greit å trene inn en eller annen rutine når hunden kommer til sporslutt. Her er det bare fantasien som setter grenser. Noen hunder hiver seg over skanken, andre forsøker å grave den

ned, atter andre setter seg ned å titter på føreren mens den venter på en belønning for utført arbeid. Mange velger å legge godbiter i sporslutt, slik at hunden forbinder dette med noe positivt. På en sporprøve legges sporet i et området med "normal" vilttetthet. Du kan begynne å trene spor i din egen hage, valpen vil gladelig følge et slepespor frem til sin egen middag eller lignende. Etterhvert er det greit å trene i skogsterrang slik at hunden blir skogsvant, og møter ulike utfordringer på sin vei. Det kan komme andre mennesker, løse hunder, fly opp fugler, krysse vilt osv. Selv om dette skjer skal hunden følge sporet videre. Den må også lære seg å takle ulike underlag, værtyper og terreng. Varier derfor områdene hvor du trener, slik at hunden kan gå spor på tørr mosebunn, i fuktige myrdrag, over steinete partier og i tett "jungle". Du vet aldri hva du møter på en prøve. Øk vanskelighetsgraden på treningene gradvis. Begynn med korte spor, med relativt mye blod og kort liggetid. Etterhvert som hunden takler de ulike utfordringen kan du øke vanskelighetsgraden eller legge til nye momenter i treningen. Et prøvespor er ca 600 meter langt, og det er lagt med 3 dl blod jevnt fordelt over hele sporet. Sporstart, sårleie og sporslutt markeres med oppspark og ekstra blod. Sporet legges i et naturlig forløp i terrenget, slik at det danner fire vinkler (brudd i flukttretning). To steder i sporet opphører blodingen over ca 10 meter. Minst et av disse skal være i forbindelse med en vinkel, der blodoppholdet skjer i brutt flukttretning. Utlagt blodspor skal være minst 12 timer gammelt og være lagt ut dagen/kvelden før. Ingen merking av sporet til støtte for fører må forekomme. Fra sporstart er det merket "flukttretning" . Sporet skal ikke legges på allerede snødekket mark. Et prøvespor er altså umerket. Likevel, det er greit å merke sporene godt i starten av treningen, slik at du er sikker på at hunden faktisk følger sporet.

Det er mange måter å merke sporet på, et tips er å bruke klesklyper med fargerike bånd. Merkebånd fåes kjøpt i landbruksbutikker. Evnt kan du klippe opp remser av plastposer. Husk uansett å fjerne merkingen etter at sporet er gått, slik at du ikke sjenerer andre brukere av naturen. Lær inn en kommando for å søke spor, og hjelp hunden i gang med springen på en mild måte. Gi hunden ros når den jobber på sporet. Når hunden har problemer, så rettleid den forsiktig. Her er det viktig at man bare støtter hunden, slik at den er den som finner frem sporet, og ikke en overivrig fører som peker på hver eneste blodflekk. Etterhvert lærer du deg å lese hundens signaler. Dette er viktig trening for deg, slik at du kan se på hunden kroppsspråk når den har tap, kommer på ferske spor osv. Nettopp pga dette er det greit å ha merket sporet godt når du trener. Da vet du helt sikkert hvor sporet går, og du kan legge inn fargekoder/andre tegn som viser vanskeligheter i sporet. Det kan være vinkler, et sted du har fått noen til å krysse sporet, et sted du støkket ut noe vilt og lignende. Er du sikker på hvor sporet går, så kan du lettere konsentrere deg om å lære å lese hunden. Etterhvert som hunden har blitt flinkere, og du leser hunden godt, kan du fjerne mer og mer av merkingen, slik at du lærer deg å stole på hunden. Det er ikke alltid like lett når du selv blir usikker på, eller ikke vet, hvor sporet går. Det er alltid morsomt å være flere som trener, så kan man legge spor for hverandre, og komme med råd og veiledning til hverandre. Nok en gang, ikke forhast deg, tren momentvis. Ta en vanskelighetsgrad av gangen. Det er viktig å lykkes hver gang. Blir det for vanskelig, så ta ett skritt tilbake i treningen. Husk at vær, vind og liggetid er momenter som også påvirker vanskelighetsgraden Etterhvert som du kommer i gang med treningen, og takler ulike utfordringer i sporet, så er det kanskje på tide å melde seg på til en blodsporprøve. Det arrangeres både bevegelige og ordinære blodsporprøver. Bevegelige prøver arrangeres etter avtale mellom deg og en autorisert dommer. På en ordinær prøve er dato og sted fastsatt, og det er mange ekvipasjer som bedømmes i løpet av dagen. På en prøve vurderer dommeren følgende:

Hundens:

- vilje og evne til å ta sporet og følge dette.
- tempo og arbeidsmåte på sporet.
- vilje til å arbeide ved tap på sporet

. - arbeidsmåte ved tap på sporet.

- interesse for annet vilt og tamdyr.

samarbeid hund og fører.

- helhetsinntrykk

1.premie gis når hunden har utført et meget godt sporarbeid med bare små feil.

2.premie gis når hunden har utført et godt sporarbeide uten betydelige feil.

3. premie gis når hunden har utført et brukbart sporarbeide uten betydelige feil

0. premie når hunden ikke har fylt foranstående krav.

For å oppnå kravet til godkjent ettersøkshund, må hunden ha oppnådd minimum 2. premie på blodsporprøve og minimum 7 poeng på fersksporprøve. På en fersksporprøve skal hunden vise evne og vilje til å spore sammenhengende i minst en halv time på ferske spor etter hjortevilt. Prøven skal gjennomføres på bar mark, og sporet skal være minst en time gammelt. Arbeidet på en fersksporprøve bedømmes ut fra følgende skala:

10 - 9 poeng: Særdeles godt arbeid

8 poeng: Meget godt arbeid

7 poeng: Godkjent arbeid

6-5 poeng: Brukbart arbeid

4-3 poeng: Måtelig arbeid, ikke helt uten verdi

2-0 poeng: Dårlig arbeid, helt verdiløst

Felles for begge prøveformene er at hunden skal føres i en minst 5 meter lang line. Den skal spore i et tempo som er akseptabelt for en tenkt medfølgende skytter. Diskvalifiserende feil på prøvene er:

- manglende evne og vilje til å ta sporet
- hissig/og eller vimsete arbeid
- halsing, høylytt piping, eller støyende framferd av hund og/eller fører
- manglende evne til å utrede tap
- uakseptabelt høyt tempo
- hund som fører ikke har kontroll over
- førers manglende forståelse for hundens arbeid
- dommer konstaterer at hund/fører ikke vet hvor sporet går

Uansett hvordan du trener, så er det samværet og treningen med din hund som er viktig. Sportrening er ypperlig mental trening, bikkja må bruke hue litt! Dette vil du merke, hunden blir ofte mer sliten av å gå spor i 20 minutter enn å spasere en 2 timers skautur. Innarbeider du deg gode rutiner på treninga, så er dette med på å motivere hunden før treninga starter. Du behøver ikke spor med annet enn halsbånd og leiebåndet, men om du investerer i ei sporline og en sporsele, så er dette ting som er med å forsterke hunden inntrykk av at "nå skal det skje noe". Ikke minst er det lettere å arbeide med en line, et leiebånd blir for kort, og en flexiline bare kaos. Som tidligere nevnt skal sporlina være minst 5 meter lang. Den bør ikke være for lang heller, da blir den bare i veien. Selv synes jeg 5-7 meter er mer enn nok. Venn deg gjerne til å gå langt bak hunden, da er det lettere å lese hunden, og den får litt "arbeidsrom". Velg ei line som er god å holde i, og som glir lett i terrenget. Den må være fri for løkker og knuter. Du får kjøpt sporliner i dyrebutikker og på Felleskjøpet. Du kan velge vedlikeholdsfire plastliner i sterke farger, eller du kan investere i en sporline i lær. Ei lærline vil kreve litt mer vedlikehold, da den bør smøres med jevne mellomrom Om du velger å bruke sporhalsbånd eller sporsele er en smakssak.

Her er det utallige varianter å velge i. Finn en som både du og hunden din trives med. Lykke til med en spennende treningsform! Skulle du ha noen spørsmål, eller ønsker mer informasjon - ta kontakt med styret i din lokalklubb.

Og, lokalklubbene arrangerer både ordinære og bevegelige prøver. Så ta kontakt når du føler deg klar for å prøve

Tekst/foto: Raymond Bråten